

Активні фільтри

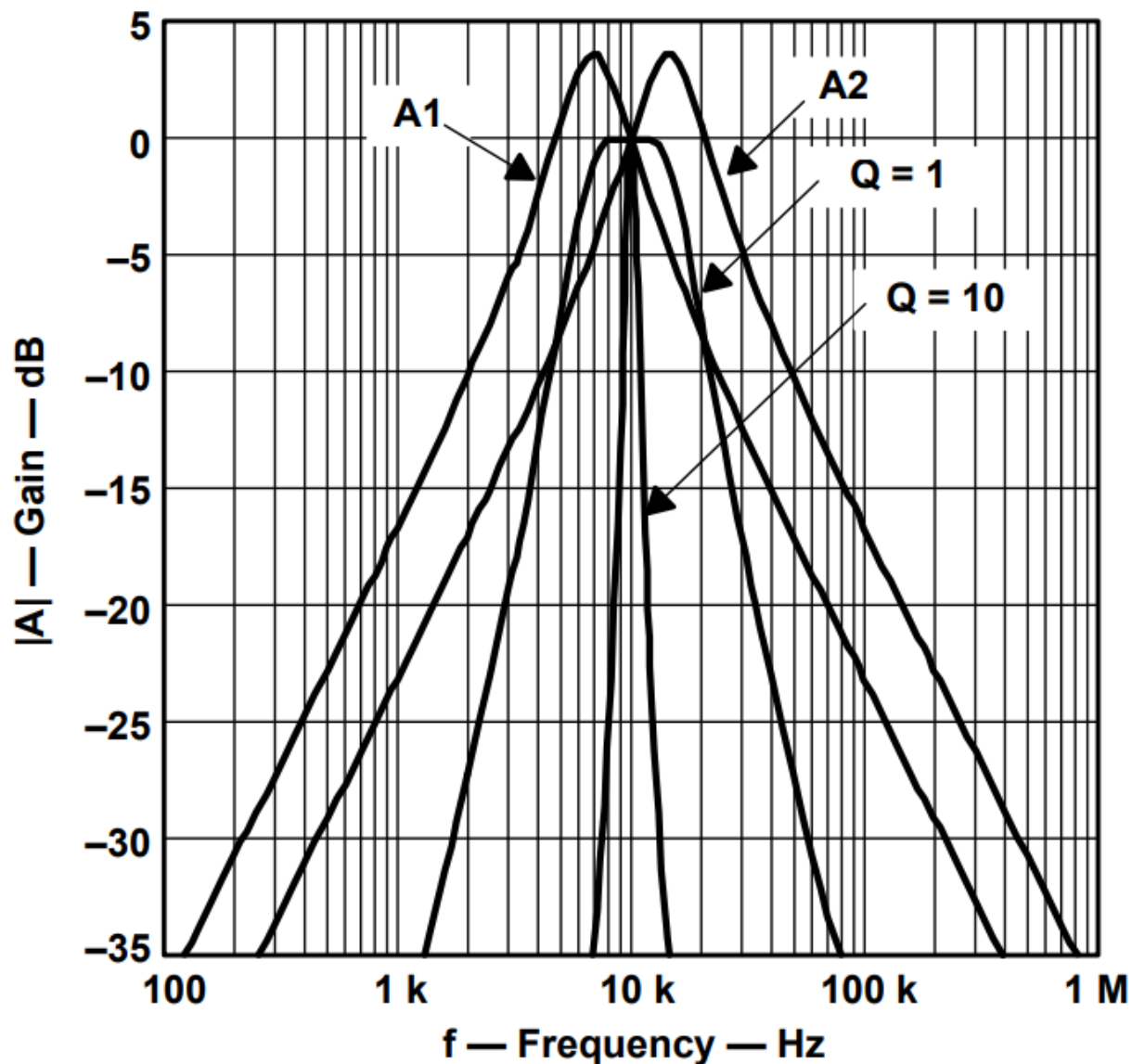
Ч.4. Смугові фільтри з взаємним розбалансуванням частот.
Режекторні фільтри.

Загальна ідея побудови СФ з взаємним розбалансуванням частот

АЧХ смугового фільтра другого порядку стає гострішою при збільшенні його добротності. Однак у деяких випадках потрібні фільтри з плоскою АЧХ поблизу центральної частоти смуги пропускання і одночасно з різким переходом до частот режекції. Такі завдання вирішуються застосуванням смугових фільтрів високого порядку.

Загальна ідея побудови такого СФ полягає в тому, що послідовно ставляться 2 однакові схеми 2-го порядку, але їх центральні частоти дещо зміщені відносно центральної частоти основного фільтра.

Така відмінність центральних частот називається взаємним розбалансуванням (Staggered Tuning).

Передаточна функція такого фільтра 4-го порядку розщепляється на два множника:

$$A(s) = \frac{\frac{A_{mi}}{Q_i} \cdot \alpha s}{\left[1 + \frac{\alpha s}{Q_1} + (\alpha s)^2 \right]} \cdot \frac{\frac{A_{mi}}{Q_i} \cdot \frac{s}{\alpha}}{\left[1 + \frac{1}{Q_i} \left(\frac{s}{\alpha} \right) + \left(\frac{s}{\alpha} \right)^2 \right]}$$

де A_{mi} – коефіцієнт підсилення на центральній частоті f_{mi} для кожної ланки фільтра;

Q_i – добротність кожної ланки фільтра;

α і $1/\alpha$ – коефіцієнти, за допомогою яких центральні частоти окремих ланок фільтра (f_{m1} та f_{m2}) виводяться з центральної частоти пропускання основного фільтра f_m .

Розрахунок СФ з взаємним розбалансуванням контурів

Коефіцієнт α можна визначити, розв'язавши рівняння:

$$\alpha^2 + \left[\frac{\alpha \cdot \Delta\Omega \cdot a_1}{b_1(1 + \alpha^2)} \right]^2 + \frac{1}{\alpha^2} - 2 - \frac{(\Delta\Omega)^2}{b^1} = 0$$

А можна скористатися готовою таблицею:

Bessel				Butterworth				Tschebyscheff			
a₁	1.3617			a₁	1.4142			a₁	1.0650		
b₁	0.6180			b₁	1.0000			b₁	1.9305		
Q	100	10	1	Q	100	10	1	Q	100	10	1
$\Delta\Omega$	0.01	0.1	1	$\Delta\Omega$	0.01	0.1	1	$\Delta\Omega$	0.01	0.1	1
α	1.0032	1.0324	1.438	α	1.0035	1.036	1.4426	α	1.0033	1.0338	1.39

Розрахунок СФ з взаємним розбалансуванням контурів

Центральні частоти першої та другої ланок фільтра:

$$f_{m1} = \frac{f_m}{\alpha} \quad f_{m2} = f_m \cdot \alpha$$

Добротність Q_i обох ланок фільтра однакова:

$$Q_i = Q \cdot \frac{(1 + \alpha^2)b_1}{\alpha \cdot a_1}$$

де Q – добротність всього фільтра.

Коефіцієнти підсилення A_i на центральних частотах однакові:

$$A_{mi} = \frac{Q_i}{Q} \cdot \sqrt{\frac{A_m}{B}}$$

де B – ширина смуги пропускання фільтра.

Приклад розрахунку СФ з взаємним розбалансуванням контурів

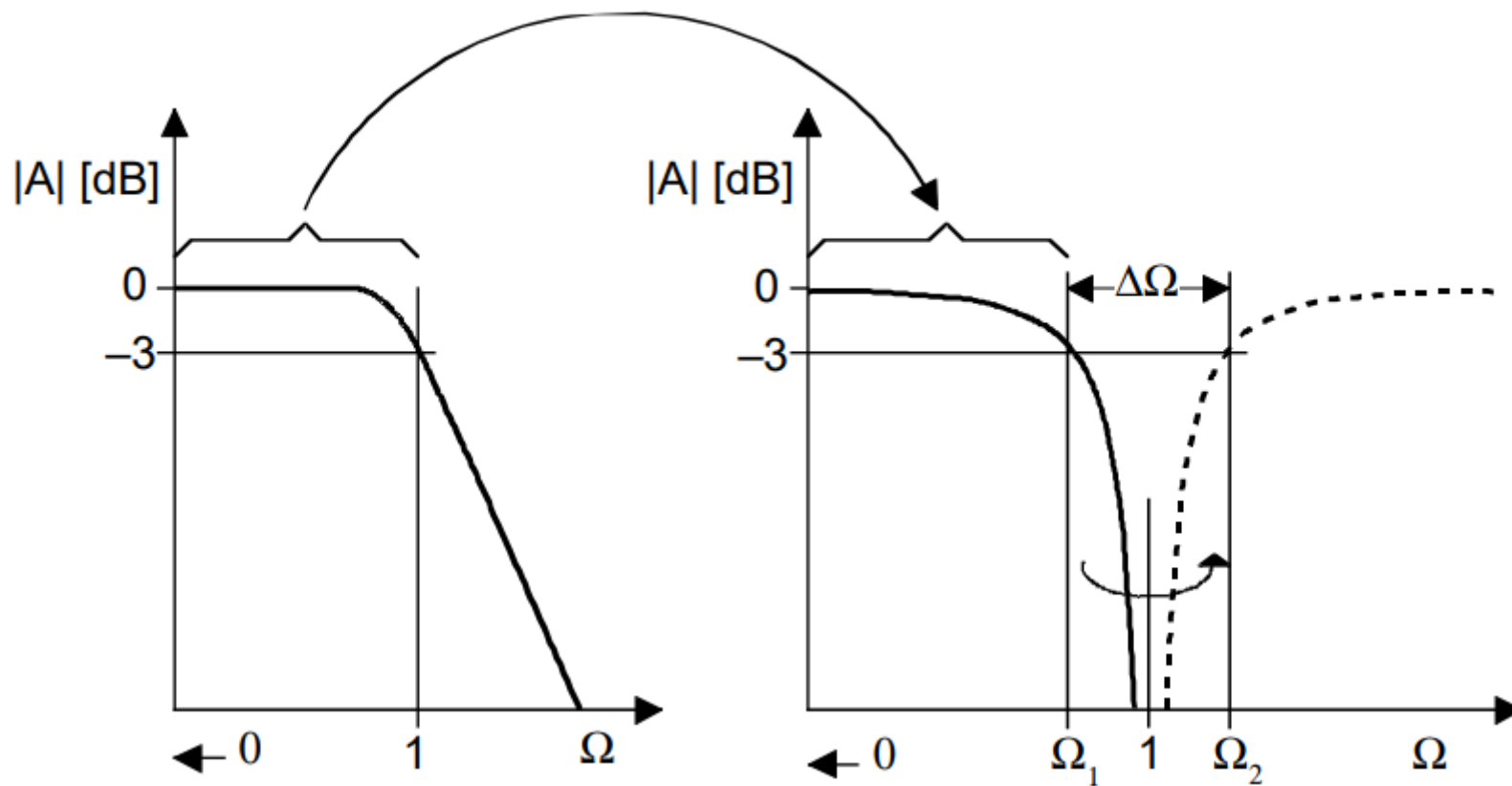
The task is to design a fourth-order Butterworth band-pass with the following parameters:

- mid frequency, $f_m = 10$ kHz
- bandwidth, $B = 1000$ Hz
- and gain, $A_m = 1$

From Table 16–2 the following values are obtained:

- $a_1 = 1.4142$
- $b_1 = 1$
- $\alpha = 1.036$

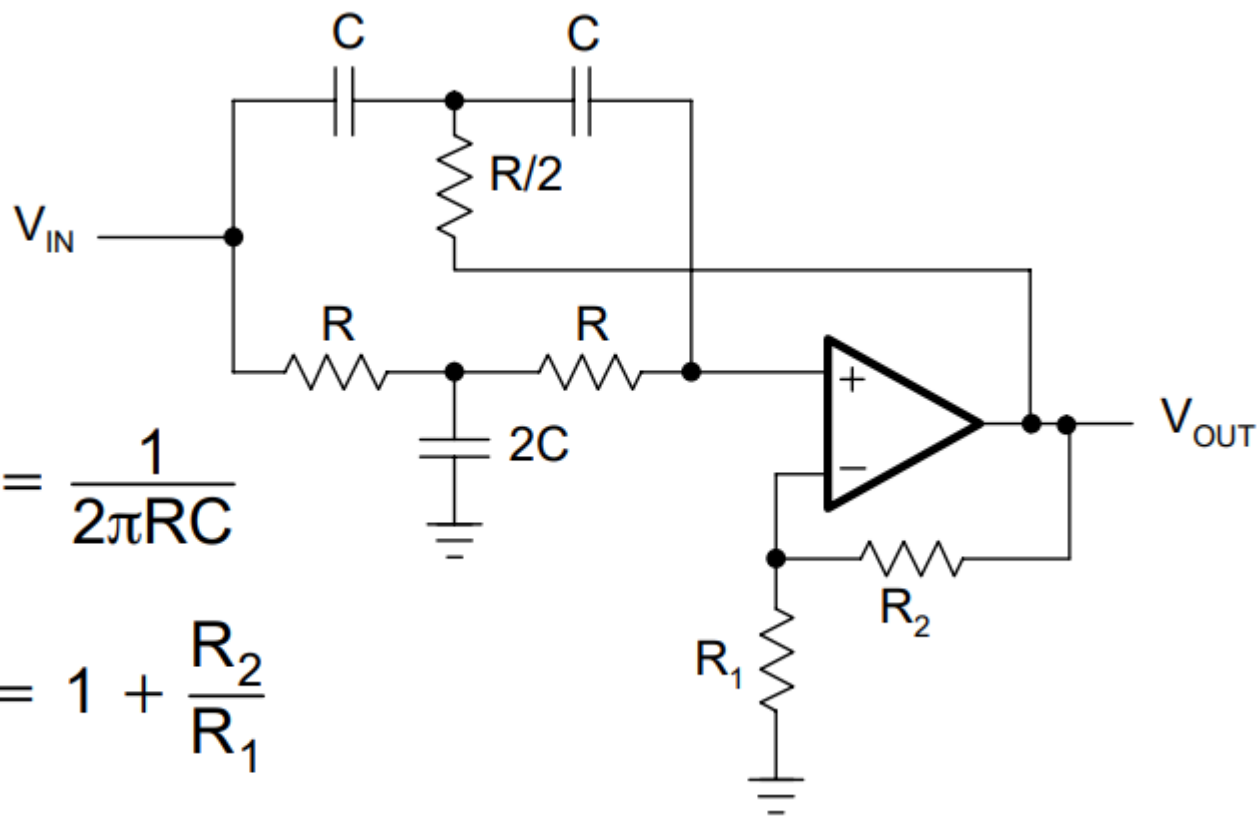
Режекторні фільтри АЧХ

Режекторні фільтри

Схема з подвійним Т-мостом

mid-frequency: $f_m = \frac{1}{2\pi RC}$

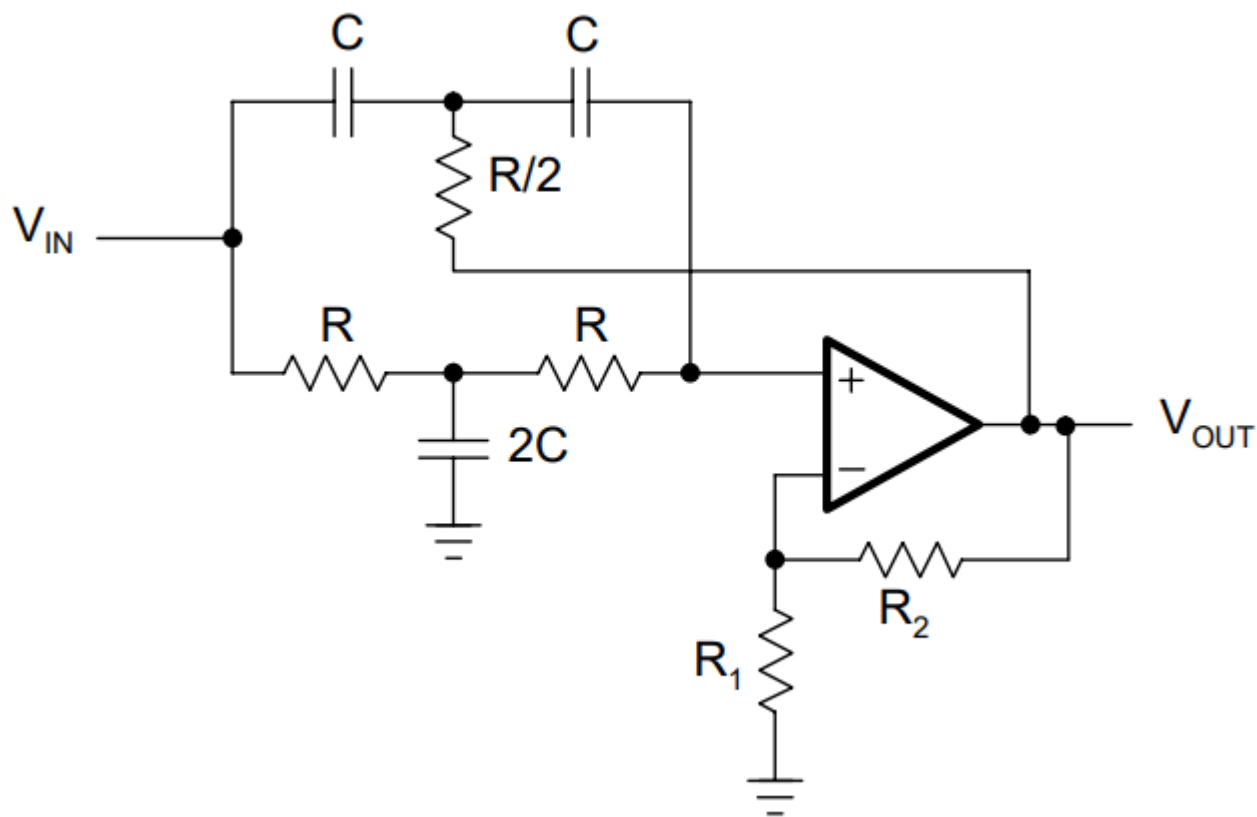
inner gain: $G = 1 + \frac{R_2}{R_1}$

passband gain: $A_0 = G$

rejection quality: $Q = \frac{1}{2(2 - G)}$

Режекторні фільтри

Розрахунок схеми з подвійним Т-мостом

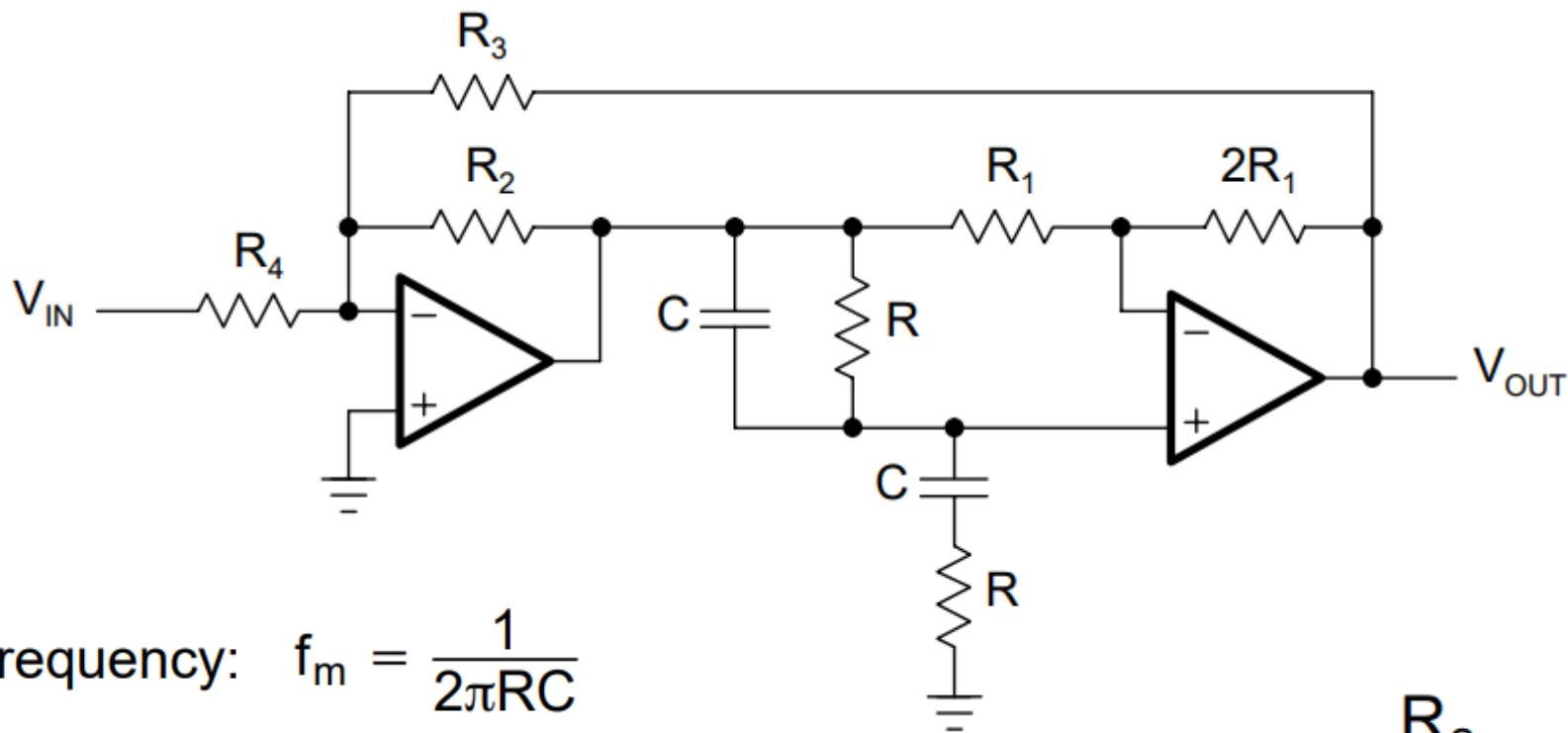
$$R = \frac{1}{2\pi f_m C}$$

$$R_2 = (A_0 - 1)R_1$$

$$R_2 = R_1 \left(1 - \frac{1}{2Q} \right)$$

Режекторні фільтри

Фільтр з мостом Віна-Робінсона

mid-frequency: $f_m = \frac{1}{2\pi RC}$

passband gain: $A_0 = -\frac{\beta}{1 + \alpha}$

rejection quality: $Q = \frac{1 + \alpha}{3}$

$$\alpha = \frac{R_2}{R_3}$$

$$\beta = \frac{R_2}{R_4}$$

Режекторні фільтри

Розрахунок схеми з мостом Віна-Робінсона

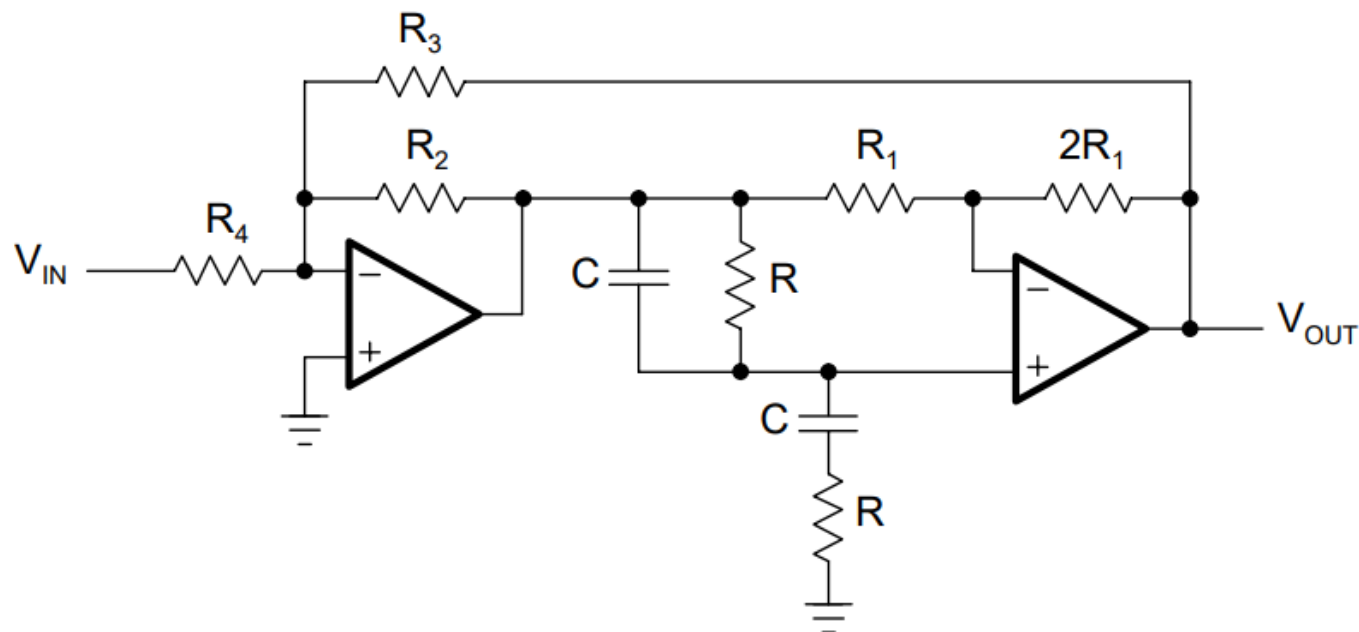
$$R = \frac{1}{2\pi f_m C}$$

$$\alpha = 3Q - 1$$

$$\beta = -A_0 \cdot 3Q$$

$$R_3 = \frac{R_2}{\alpha}$$

$$R_4 = \frac{R_2}{\beta}$$

Для розрахунку треба самому задати значення C та R_2 . Оскільки R_2 стоїть в ланці зворотного зв'язку ОП, то його значення краще задавати не менше 10 кОм.

Далі буде...

...Генератори на ОП